

Pilar 3- Offentliggjøring av informasjon om kapital og risikoforhold

31. desember 2022 Jæren Sparebank

INNHALDSFORTEGNELSE

PILAR 3- OFFENTLIGGJØRING AV INFORMASJON OM KAPITAL OG RISIKOFORHOLD **FEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.**

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Kapitalkrav og mål	2
2.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	2
2.2	Uvektet kjernekapitalandel	4
2.3	Kapitalmål	5
3.	Styring og kontroll av risiko	6
3.1	Vurdering av samlet kapitalbehov ICAAP (Pilar II)	6
3.2	Bruk av ICAAP i banken	6
3.3	Organisering av risikostyringen	7
3.4	Kredittrisiko	9
3.5	Likviditetsrisiko	14
3.6	Markedsrisiko	16
3.7	Operasjonell risiko	17
3.8	Forretnings, - omdømme - og strategisk risiko	17
4.	Bankens retningslinjer for godtgjørelsespolitikk	18
5.	Informasjonsplikt for foretak som har eierinteresser i foretak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett	19
6.	Vedlegg: Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av bankens nøkkeltall for kapital og likviditet, samlet kreditteksponering og godtgjørelse	19

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter åttende del av kapitalkravsforordningen (CRR (EU) 2013/575), jf. Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV del XI. Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2022 med mindre annet fremgår. For supplerende opplysninger om finansiell stilling og utvikling vises det til bankens års - og kvartalsrapporter som offentliggjøres løpende på bankens hjemmeside (www.jaerensparebank.no)

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KAPITALKRAV OG MÅL

2.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellene nedenfor viser kapital og beregningsgrunnlag for morbank og konsolidert samt kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften.

	Morbank		Konsolidert inkl. andel samarbeidende gruppe	
	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21
Ansvarlig kapital (beløp i 1000 kroner)				
Sparebankens fond	876 367	847 511	876 367	847 511
Egenkapitalbeviskapital	123 313	123 313	123 313	123 313
-Egne egenkapitalbevis	-400	-267	-400	-267
Øvrig egenkapital	1 088 560	930 314	1 077 762	956 303
Avsatt utbytte	61 657	54 258	61 657	54 258
Avsatt kundeutbytte	56 436	49 701	56 436	49 701
Sum egenkapital eksklusiv hybridkapital	2 205 932	2 004 831	2 195 134	2 030 820
- Fradrag for avsatt utbytte	-61 657	-54 258	-61 657	-54 258
- Fradrag for avsatt kundeutbytte	-56 436	-49 701	-56 436	-49 701
-Immaterielle eiendeler /utsatt skattefordel	-6 768	-10 167	-8 517	-11 266
-Fradrag for eiendeler til virkelig verdi	-1 673	-1 657	-3 747	-3 173
-Fradrag for eierskap i vesentlige eierandeler i finansiell sektor			-14 277	-14 013
-Fradrag for eierskap i ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-545 723	-360 371	-32 471	-27 537
Sum ren kjernekapital	1 533 676	1 528 677	2 018 030	1 870 872
Fondsobligasjoner	100 000	100 000	147 007	139 015
Sum kjernekapital	1 633 676	1 628 677	2 165 037	2 009 887
Ansvarlig lånekapital	200 000	200 000	255 373	249 100
Sum tilleggskapital	200 000	200 000	255 373	249 100
Netto ansvarlig kapital	1 833 676	1 828 677	2 420 410	2 258 988
Risikovektet kapital	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21
Kredittrisiko - standardmetode	7 111 772	7 235 352	9 639 433	9 528 782
Operasjonell risiko	658 056	621 873	712 191	674 919
Tilleggsberegning faste kostnader			13 523	12 476
Cva-tillegg	4 676	1 238	91 402	119 270
Sum beregningsgrunnlag	7 774 504	7 858 462	10 456 549	10 335 447
Kapitaldekning	23,6 %	23,3 %	23,1 %	21,9 %
Kjernekapitaldekning	21,0 %	20,7 %	20,7 %	19,4 %
Ren kjernekapital	19,7 %	19,5 %	19,3 %	18,1 %

Minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i 1000 kroner)	Morbank		Konsolidert inkl. andel samarbeidende gruppe	
	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21
Stater og sentralbanker				
Lokale og regionale myndigheter	5 805	5 261	14 083	10 866
Institusjoner	7 261	6 496	16 426	15 401
Foretak	23 575	107 639	26 495	111 284
Massemarkedsengasjementer	77 600	93 435	87 011	101 293
Engasjementer med pantesikkerhet i bolig	404 477	294 814	562 890	444 870
Forfalte engasjementer	4 951	6 214	5 383	6 674
Høyrisiko-engasjementer	240	23 391	240	23 391
Obligasjoner med fortrinnsrett	3 725	4 536	7 947	8 053
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	11 362	8 847	11 362	8 847
Andeler i verdipapirfond	1 412	1 548	1 771	1 929
Egenkapitalposisjoner	20 162	17 389	27 547	18 980
Øvrige engasjementer	8 372	9 258	10 000	10 715
Sum kredittrisiko	568 942	578 828	771 155	762 303
Operasjonell risiko	52 644	49 750	56 975	53 994
Tilleggsberegning faste kostnader			1 082	998
Cva-tillegg	374	99	7 312	9 542
Totalt	621 960	628 677	836 524	826 836
Overskudd av ansvarlig kapital	1 211 716	1 200 000	1 583 886	1 432 152

Detaljer omkring bankens fondsobligasjon og ansvarlige obligasjonslån er inkludert i excel vedlegg.

2.2 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel	Morbank	Konsolidert inkl. andel samarbeidende gruppe
Derivater: Fremtidig eksponering ved bruk av markedsverdimetoden	8,853	330,111
Poster utenom balansen med 10 % konverteringsfaktor etter standardmetoden		49,341
Poster utenom balansen med 20 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	138,532	150,759
Poster utenom balansen med 50 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	625,175	625,371
Poster utenom balansen med 100 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	150,857	253,139
Øvrige eiendeler	16,150,585	23,759,277
Totalt eksponeringsbeløp	17,074,002	25,167,998
Kjernekapital	1,633,676	2,165,037
Uvektet kjernekapitalandel	9.57 %	8.60 %

2.3 Kapitalmål

Styret i banken ønsker at bankens kapitalnivå til enhver tid skal overstige summen av pilar 1 krav, bufferkravene og beregnet pilar 2-tillegg, samt at det må være på et nivå som er tilfredsstillende for investorer/markedet.

Konsolidert med eierandel i samarbeidende gruppe:

	Ren kjernekapital	Kjernekapitaldekning	Kapitaldekning
Minimum Pilar 1	4.5 %	6.0 %	8.0 %
Bevaringsbuffer	2.5 %	2.5 %	2.5 %
Systemrisikobuffer	3.0 %	3.0 %	3.0 %
Motsyklisk buffer	2.0 %	2.0 %	2.0 %
Sum Pilar 1 + buffere	12.0 %	13.5 %	15.5 %
Pilar 2 krav	1.9 %	1.9 %	1.9 %
Kapitalkrav	13.9 %	15.4 %	17.4 %
Styringsbuffer	1.2 %	1.2 %	1.2 %
Mål 31.12.2022	15.1 %	16.6 %	18.6 %
Faktisk 31.12.2022	19.3 %	20.7 %	23.1 %

Banken har blitt underlagt et konsolidert Pilar 2- krav på 1,9 % fra 03.05.2022. Banken har et minimumsmål per 31.12.2022 på 15,1 % for konsolidert ren kjernekapitaldekning.

Styret vurderer at bankens kapitalsituasjon er tilfredsstillende sett i sammenheng med bankens kapitalmål.

Kapitalmål 2023 -2025:

Kapitalmål - Konsolidert	2023-2025
Ren kjernekapitaldekning	17.10 %
Kjernekapitaldekning	18.60 %
Ansvarlig kapitaldekning	20.60 %

Økning i kapitalmål fra 31.12.2022 til kapitalmål 2023 - 2025 er grunnet økning i kapitalkrav. Motsyklisk buffer øker med 0,5 % per 31.03.2023 og systemrisikobuffer øker med 1,5 % fra 31.12.2023.

3. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

3.1 Vurdering av samlet kapitalbehov ICAAP (Pilar II)

ICAAP er bankens prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende. Dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må se på behovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer mv.

Banken har i ICAAP stresstestet bankens kapitaldekning gitt ulike stressenarior og på denne måtet testet om banken sin ansvarlige kapital er på et akseptabelt nivå. Stresstesten har vist at banken har en ansvarlig kapital hvor banken kan tåle et scenario med et alvorlig økonomisk tilbakeslag/nedgangskonjunktur.

Banken benytter maler utarbeidet av Eika Gruppen (Eika ViS) som grunnlag for kapitalbehovsvurderingen og selve ICAAP rapporten. Banken har egne retningslinjer for kvalitetssikring og offentliggjøring av finansiell informasjon.

Intern revisor går igjennom beregninger og metodikk for kapitalbehovsvurderingen.

Finanstilsynet vurderer gjennom Supervisory review and evaluation process (SREP) det samlede risikonivå og tilhørende kapitalbehov. Bestemmelsene om vurdering av risiko og samlet kapitalbehov er tatt inn i finansforetaksloven. Dessuten vises det til rundskriv 3/2022 « Finanstilsynets praksis for vurdering av risiko og kapitalbehov». Rundskrivet beskriver hovedelementene i Finanstilsynets metode for å vurdere foretakenes samlede risikonivå og tilhørende kapitalbehov (SREP), herunder inndeling av finansforetakene i fire grupper basert på størrelse, kompleksitet og virkeområde, samt graden av risiko foretaket representerer for det finansielle systemet.

Jæren Sparebank er kategorisert i oppfølgingsgruppe 3, noe som innebærer at banken vil motta detaljert SREP vurdering med skriftlig tilbakemelding fra Finanstilsynet hvert tredje år.

3.2 Bruk av ICAAP i banken

Banken gjør en fullstendig kapitalbehovsvurdering minimum en gang per år. Denne prosessen ses i sammenheng med og påvirker bankens utarbeidelse av strategiske planer og budsjettprosess.

3.3 Organisering av risikostyringen

INNLEDNING

God risiko- og kapitalstyring er et sentralt virkemiddel i bankens verdiskapning. Styret i **Jæren Sparebank** har en målsetting om at bankens risikoprofil skal være lav til moderat.

I bankens virksomhetsstyring skal det vektlegges strukturert metode for risikostyring som skal ha et helhetsperspektiv, tilpasset dens størrelse og kompleksitet.

Risiko- og kapitalstyringen i banken tar utgangspunkt i det definerte strategiske målbildet slik dette fremkommer gjennom strategiplanen. Banken har etablert egne risikostrategier for hvert område, og det er konkretisert styringsmål og rammer for det enkelte risikoområde. Disse strategiene revurderes minst årlig i sammenheng med bankens øvrige planprosess.

Styringsmål og rammer nedfelt i bankens risikostrategier skal bidra til å sikre bankens lønnsomhet både på kort og lang sikt.

ORGANISERING OG ANSVAR

Ansvar og gjennomføring av bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelse og operative enhet.

Styret

Har ansvar for å påse at banken har en ansvarlig kapital som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko og bankens virksomhet, samt sørge for at banken er tilstrekkelig kapitalisert ut fra regulatoriske krav. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastsetter videre de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen i banken, samt etiske regler som skal bidra til en høy etisk standard.

Adm. Banksjef

Har ansvaret for den overordnede risikostyringen, herunder ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringsystemer i banken, og at risikoeksponeringen overvåkes. Adm. Banksjef er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Risikostyring og compliance

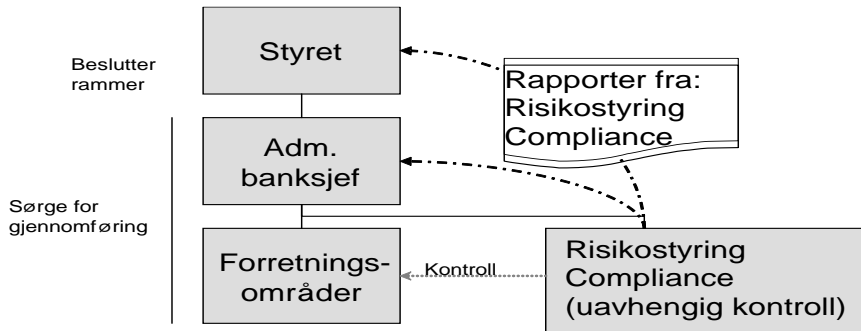
Banksjef Risikostyring og Compliance ivareta risikokontrollfunksjonen og compliancefunksjonen. Risikostyringsfunksjonen skal bidra til at banken videreutvikler og implementerer et helhetlig rammeverk for risikostyring og internkontroll, som samsvarer med eksterne og interne krav. Risikostyringsfunksjonen skal særlig være en aktiv støtte i styrets arbeid med risiko, utvikling av risikostrategi, oppnåelse av mål innenfor fastsatt risikotoleranse, og skal involveres når det tas beslutninger om risikoeksponering og risikoprofil.

Compliancefunksjonen har en forebyggende, rådgivende og kontrollerende rolle. Compliancefunksjonen skal bidra til at banken identifiserer, overvåker, tester og rapporterer om compliancerisiko.

Alle ledere

Det er et lederansvar å identifisere, vurdere og håndtere risikoer i forhold til å nå enhetens målsettinger.

Rollefordelingen er illustrert i figuren nedenfor

RISIKOOMRÅDER

Banken eksponeres for ulike typer risiko. De viktigste er:

Kredittrisiko	Er risikoen for tap som følger av kunders eller andre motparters evne og vilje til å oppfylle sine forpliktelser
Likviditetsrisiko	Er risikoen for ikke å være i stand til å innfri forpliktelser eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlige økte kostnader.
Markedsrisiko	Er risikoen for tap som følge av endringer i observerbare markedskurser som renter, verdipapirkurser og valutakurser
Operasjonell risiko	Er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.
Forretningsrisiko	Er risikoen knyttet til uventede inntekts- og kostnadssvingninger. Risikoen kan være knyttet til konjunktursvingninger eller endret kundeferd.
Omdømmerisiko	Er risikoen for svikt i inntjening og tilgang på funding på grunn av sviktende omdømme hos kunder, motparter og/eller myndigheter.
Strategisk risiko	Er risikoen for tap som følge av feilslåtte strategiske satsninger

3.4 Kreditrisiko

DEFINISJON

Kreditrisiko defineres som risikoen for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser.

STYRING OG KONTROLL

Kreditrisiko styres gjennom egne styringsdokumenter og fullmaktsreglement.

Kreditter i Jæren Sparebank skal i all hovedsak innvilges med lav til moderat risiko.

Styret gjennomgår årlig bankens styringsdokumenter og fullmaktsreglement for utlånsvirksomheten. Gjennom styringsdokumentene defineres bankens kredittpolicy og det fastsettes overordnede mål for eksponering knyttet til portefølje, bransje og enkeltkunder. Samlet danner dette grunnlaget for fastsettelse av ønsket risikoprofil. Gjennom fullmaktsreglementet delegeres kredittfullmakt til adm. banksjef innenfor visse rammer. Adm. Banksjef kan videredelegere fullmakter.

ESG står for «environmental, social og governance». Vurdering av ESG-forhold skal foretas som en integrert del av den totale kredittvurderingen knyttet til en søknad om finansiering.

Kompetente medarbeidere som har analytisk evne og god innsikt i risikoelementer knyttet til kunden er den viktigste forutsetning for at banken skal kunne realisere sin målsetting. Løpende kompetanseutvikling er en nødvendig innsatsfaktor for å bygge opp og vedlikeholde kompetansen. Det er banksjef BM og banksjef PM sitt ansvar å sørge for at medarbeidere innen kredittområdet har eller utvikler den nødvendige kredittkompetanse.

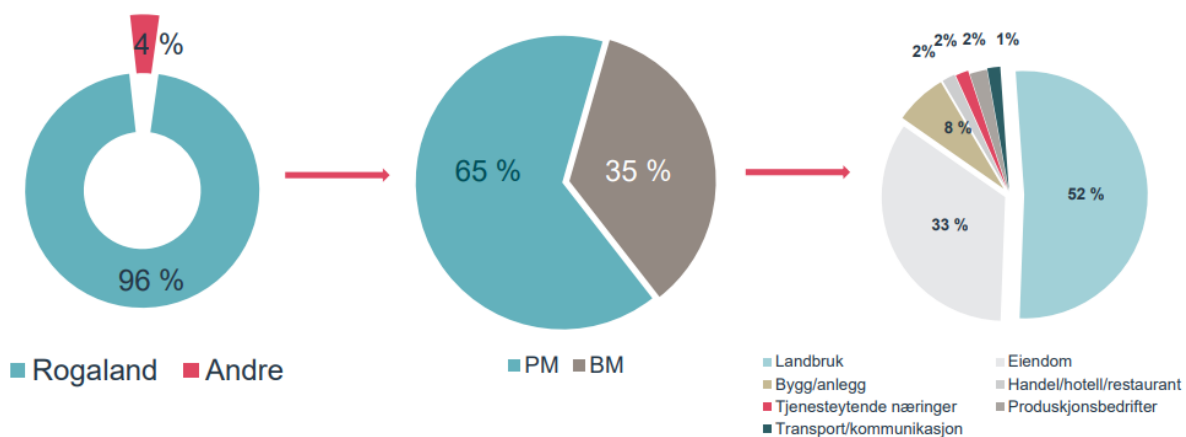
Lån og kreditter skal i hovedsak gis til personer og selskaper som har evne til å betjene sin gjeld med løpende inntekter / inntjening fra sin virksomhet. Banken skal beregne kundens evne til å betjene gjelden (likviditetsoverskudd) med utgangspunkt i inntekter, utgifter, samt renter og avdrag. Kundens evne til å tåle likviditetssvingninger på kort og lang sikt skal også tillegges vekt.

Alle lån og kreditter etableres som hovedregel med første prioritet i betryggende sikkerhet. Banken har retningslinjer som definerer hvilke verdier av de ulike sikkerhetstyper banken legger til grunn for å vurdere sikkerhetsdekningen av et engasjement.

Ved innvilgelse av boliglån skal banken følge utlånsforskriften.

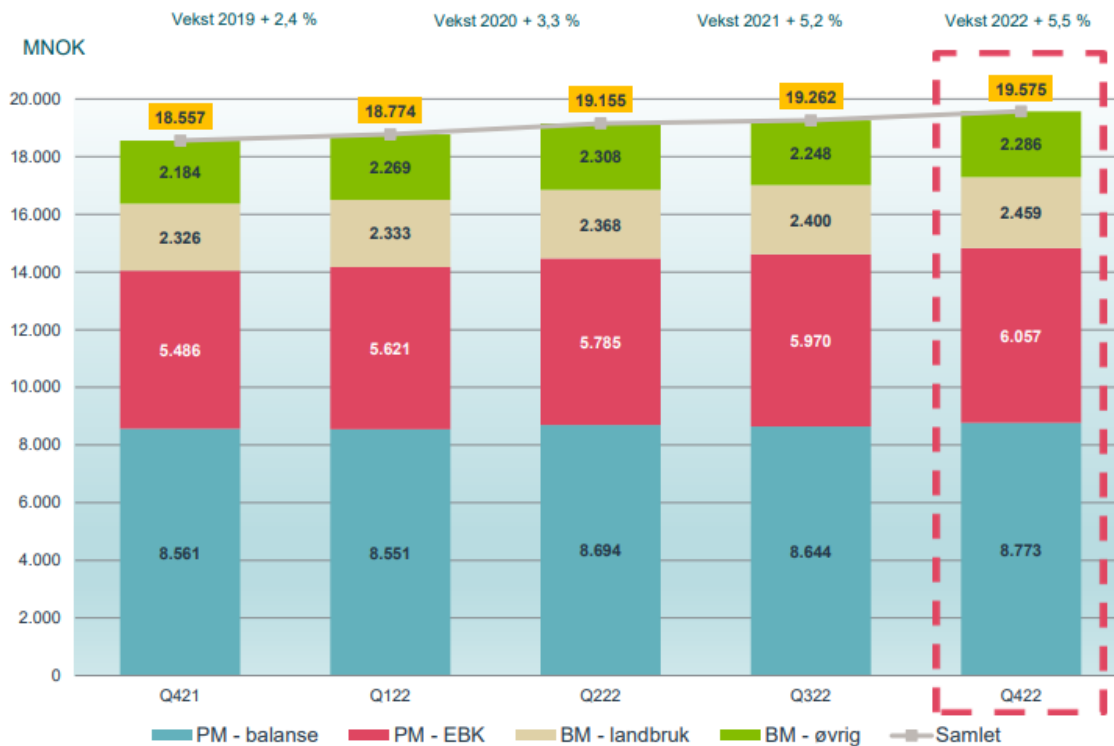
UTLÅNSPORTEFØLJE OG UTVIKLING

Fordeling utlån - egen balanse:

Utlånsporteføljen er hovedsakelig i Rogaland, hvor andel PM er 65 % og andel BM er 35 %. Videre består BM portefølje av 52 % til landbruk og 33 % til eiendom.

Utlånsutvikling:

KONSENTRASJONSRISIKO

Konsentrasjonsrisiko er risiko som oppstår ved høy samlet eksponering på en enkelt motpart eller utsteder av sikkerhet, tilknyttede grupper av motparter, motparter med virksomhet innen samme bransje eller geografiske område og motparter som benytter samme form for sikkerhet, handler med samme vare eller har samme virksomhetsområde.

Banken sin utlånsvirksomhet er sterkt konsentrert til Rogaland fylke, og spesielt til kommunene Klepp, Time og Hå.

Banken sin utlånsvirksomhet innenfor bedriftsmarkedet er i stor grad konsentrert rundt sektoren landbruk og tilhørende aktivitet og underleverandører. Denne sektoren er i stor grad avhengig av rammebetingelser, forutsetninger og priser fastsatt av sentrale myndigheter. Investeringer og økonomiske disposisjoner er således sårbare for endringer i disse rammebetingelsene. Landbruksporteføljen er veldifferensiert mht. størrelse og type drift på de enkelte gardsbruk.

Såkalte store engasjement, etter egen forskrift, er engasjement som utgjør mer enn 10 % av kjernekapital. Bankens eksponering mot store engasjement skal være begrenset. Pr 31.12.2022 har banken to kredittengasjement som utgjør mer enn 10 % av bankens kjernekapital.

I bankens interne vurdering av kapitalbehovet (ICAAP) er det avsatt noe for konsentrasjonsrisiko. Konsentrasjonsrisiko er således vurdert og tatt hensyn til ved fastsettelsen av bankens kapitalmål.

RISIKOKLASSIFISERING

Både kunder innenfor privatmarkedet og næringslivmarkedet fordeles på risikoklasser. Modellen som benyttes er en sannsynlighetsbasert (PD – probability of default) risikoklassifiseringsmodell.

Risikoklassifiseringsmodellen er delt i to hovedmodeller - en for personmarked og en for bedriftsmarked.

Risikoklassifiseringsmodellen beregner sannsynlighet for at kunden går i mislighold i løpet av de neste 12 måneder.

Tabellen under viser intervaller for de ulike risikoklassene basert på mislighold:

Risikoklasse	Min. PD	Maks. PD
1	0,00 %	0,10 %
2	0,10 %	0,25 %
3	0,25 %	0,50 %
4	0,50 %	0,75 %
5	0,75 %	1,25 %
6	1,25 %	2,00 %
7	2,00 %	3,00 %
8	3,00 %	5,00 %
9	5,00 %	8,00 %
10	8,00 %	100,00 %
11	Betalmislighold	
12	Øvrig mislighold	

Nærmere beskrivelse av modellen er gitt i note 3 i bankens årsregnskap for 2022.

Fordeling på risikoklasse 2022:

FORDELING PÅ RISIKOKLASSE 2022

Engasjement fordelt på risikogrupper personmarked

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivninger
1-3	7 670 019	9 153	1 040 033	8 719 205	967
4-7	772 310	3 000	12 116	787 426	1 899
8-10	277 936		1 207	279 143	2 576
11-12	53 097		241	53 338	9 497
Ufordelt tilleggsnedskrivning					
Totale engasjementer 31.12.2022	8 773 361	12 153	1 053 598	9 839 112	14 938

Engasjement fordelt på risikogrupper bedriftsmarked

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivninger
1-3	2 693 550	187 056	483 532	3 364 139	1 222
4-7	1 548 151	29 652	186 508	1 764 311	4 645
8-10	482 551	4 928	19 054	506 533	10 032
11-12	20 178	179	1 312	21 669	4 939
Ufordelt tilleggsnedskrivning					5 454
Totale engasjementer 31.12.2022	4 744 431	221 815	690 405	5 656 651	26 291

Engasjement fordelt på risikogrupper totalt

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivninger
1-3	10 363 569	196 209	1 523 565	12 083 343	2 188
4-7	2 320 461	32 652	198 624	2 551 737	6 544
8-10	760 487	4 928	20 261	785 676	12 607
11-12	73 275	179	1 553	75 007	14 436
Ufordelt tilleggsnedskrivning					5 454
Totale engasjementer 31.12.2022	13 517 792	233 968	1 744 003	15 495 763	41 229

BELÅNINGSGRAD OG SIKKERHETSDEKNING

Sikkerhet som stilles for lån har påvirkning på kredittrisiko. Alle lån og kreditter etableres som hovedregel med første prioritet i betryggende sikkerhet. På privatmarked er sikkerhet stort sett pant i bolig og fritidsbolig.

Vektet gjennomsnittlig belåningsgrad for PM porteføljen som er i banken er 60,1 %.

3.5 Likviditetsrisiko

DEFINISJON

Likviditetsrisiko er risikoen for ikke å være i stand til å innfri sine forpliktelser eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlige økte kostnader.

STYRING OG KONTROLL

Styringen av likviditetsrisiko tar utgangspunkt i likviditetsstrategien, som setter rammer for likviditetsrisiko gjennom rammer for netto likviditetsbehov i ulike tidsintervaller, krav til langsiktig finansiering, størrelse på udisponerte trekkrettigheter, størrelsen på likviditetsreserver og lengden på den tidsperioden som banken skal være uavhengig av ny finansiering fra penge- og kapitalmarkedet.

Banken skal ha en lav til moderat likviditetsrisiko.

BANKENS LIKVIDITET

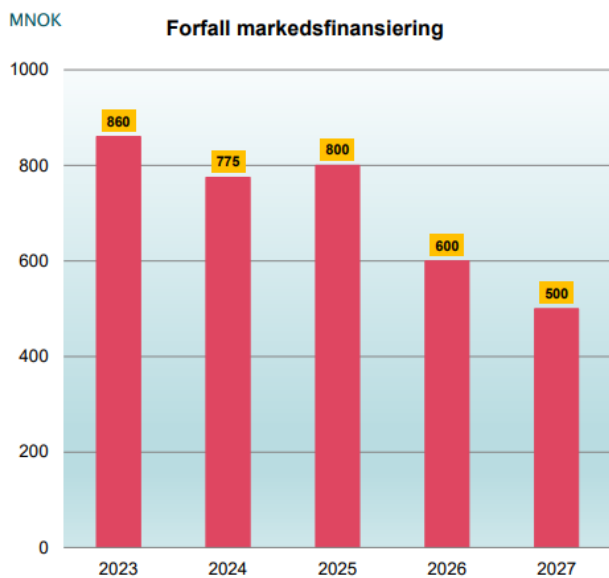
Innskuddsdekningen, målt som innskudd i prosent av brutto utlån, var pr. 31.12.2022 på 80,0 % mot 78,4 % ved samme tid i fjor. Spredning i innskuddene vurderes som god – med relativt få store innskudd i porteføljen.

Banken har 3,5 mrd. kroner i innlån fra obligasjonsmarkedet. Dette er en økning på 0,3 mrd. kroner i forhold til inngangen av 2022. I tillegg har banken 21,4 mill. kroner i gjeld til kredittinstitusjoner. Overføring av boliglån til Eika Boligkreditt er i løpet av 2022 økt med 571 mill. kroner til 6 057 mill. kroner. Økningen gjennom året er på 10,4 %. Banken prioriterer langsiktige innlån med hensiktsmessig spredning av forfallstidspunkter. Banken jobber aktivt med tanke på å ha en jevn og godt fordelt forfallsstruktur på innlån som tas opp i markedet. Restløpetiden på obligasjonslån er fra 1 måned til i overkant av 4 år – med et snitt på ca. 2,2 år. Bankens likviditetssituasjon vurderes som meget god ved utgangen av året. Trekkrettighet i DNB er på 250,0 mill. kroner ved utgangen av året. Bankens LCR (mål på likviditetsbuffer) er 219 % ved utgangen av året mens bankens NSFR (mål på langsiktig finansiering) er 139 %.

Graf under viser ulike finansieringskilder.

Graf under viser innlån i obligasjonsmarkedet og tidspunkt for forfall.

Styret vurderer banken sin likviditetssituasjon som god i forhold til forfallsstruktur både på kort og lang sikt.

Tabellen viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken.

Pantsatte og ikke-pantsatte eiendeler

Eiendeler	Balansført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Balansført verdi av sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av sikkerhetsstilte eiendeler	
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken	
Egenkapitalinstrumenter (inkludert rentefond)	60,227	50,616	60,227	50,616				
Rentebærende verdipapirer	1,471,530	1,144,109	1,471,530	1,144,109				
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	465,604	465,604	465,604	465,604				
herav: sikrede verdipapirer (ABS)	-	-	-	-				
herav: utstedt av offentlig forvaltning	678,505	678,505	678,505	678,505				
herav: utstedt av finansielle foretak	327,420	-	327,420	-				
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak								
Sum	1,531,757	1,194,725	1,531,757	1,194,725				

For supplerende opplysninger vises til note 11 i bankens årsregnskap for 2022.

3.6 Markedsrisiko

DEFINISJON

Markedsrisikoen er risikoen for tap som skyldes endringer i renter, aksje-/verdipapirkurser og valutakurser. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig i forbindelse med bankens investeringer i verdipapirer og som følge av fundingsaktiviteten, samt rente- og valutahandel.

Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens aktiva- og passivaside ikke er sammenfallende. Total renterisiko blir hvert kvartal rapportert til styret.

STYRING OG KONTROLL

Banken skal ha en lav risikoprofil for markedsrisiko. Markeds risiko styres og overvåkes med bakgrunn i rammer vedtatt av styret gjennom bankens markedsstrategi. Markedsstrategien gjennomgås og revideres årlig.

- Bankens eksponering i egenkapitalmarkedet (ref punkt 5) utover eierinteresse i Eika Gruppen AS med 334,9 mill., Eika Boligkreditt AS med 377,9 mill og Eika VBB AS med 31,9 mill er kr 31,3 mill .
- Durasjonen på obligasjonsporteføljen er 0,13 pr. 31.12.2022 Ifølge rammen skal ikke banken ha mer enn 0,50 i durasjon på obligasjonsporteføljen.
- Bankens transaksjoner i utenlandsk valuta er ubetydelig.

Bankens netto resultateffekt ved en parallellforskyvning av rentekurven med et prosentpoeng gir en total risiko på 4,7 mill. kroner pr. 31.12.2022.

Markedsrisiko er det tatt hensyn til ved vurdering av bankens kapitalbehov.

For supplerende opplysninger vises til note 12,13,14 og 15 i bankens årsregnskap for 2022.

3.7 Operasjonell risiko

DEFINISJON

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

STYRING OG KONTROLL

Banken skal ha en lav til moderat risikoprofil for operasjonell risiko. Dette innebærer at det skal tilstrebes en god balanse mellom tillit og kontroll som sikrer at effektivitet ivaretas, samtidig som banken ikke eksponeres for unødig risiko

Da operasjonell risiko oppstår som en følge av bankens daglige bankdrift vil kvaliteten og etterlevelsen av alle bankens policyer, retningslinjer, detaljerte rutinebeskrivelser og arbeidsprosesser bestemme faktisk risikonivå. Operasjonell risiko skal søkes redusert, så fremt det er en positiv kost/nytte av det risikoreduserende tiltaket.

Sentralt i bankens overordnede styring og kontroll av operasjonell risiko er bankens årlige vurdering av strategiske risikoer og risikoer knyttet til de ulike forretnings- og støtteprosesser. Denne vurderingen danner grunnlaget for fastsettelse av kontrolltiltak relatert til de identifiserte risikoer.

Det operative ansvaret for styring og kontroll av operasjonell risiko og således også kvaliteten i bankens drift, ligger hos den enkelte linjeleder. Linjelederne avgir årlig en bekreftelse av internkontrollen der det rapporteres oppover i organisasjonen om statusen på internkontrollen innenfor den enkelte organisatoriske enhet. Bekreftelsen danner grunnlaget for forbedringstiltak på identifiserte områder.

I tillegg foretas en løpende gjennomgåelse av anbefalinger fra intern og ekstern revisor som grunnlag for implementering av forbedringstiltak på reviderte områder.

3.8 Forretnings-, - omdømme - og strategisk risiko

Banken er eksponert mot følgende risikoer i tillegg til de som er gjennomgått i det overstående.

Forretningsrisiko:

Denne risikoen defineres som uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundedadferd.

Omdømmerisiko:

Omdømmerisiko er risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang som følge av sviktende tillit og omdømme i markedet.

Strategisk risiko:

Banken definerer denne risikoen som risikoen for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

Sentralt i bankens overordnede styring og kontroll med risikoområdene er bankens årlige vurdering av strategiske risikoer og risikoer knyttet til de ulike forretnings- og støtteprosesser. Denne vurderingen danner grunnlaget for fastsettelse av kontrolltiltak relatert til de identifiserte risikoer.

Det er styrets vurdering at banken ikke har et kapitalbehov knyttet til forretnings,-omdømme -og strategisk risiko.

4. BANKENS RETNINGSLINJER FOR GODTGJØRELSESPOLITIKK

Styret har gitt retningslinjer og rammer for lønn og andre former for godtgjørelse til alle ansatte. Retningslinjene skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med virksomhetens risiko, motvirke for høy risikotagning og bidra til å unngå interessekonflikter.

Banken har en generell ordning for variable godtgjørelse.

Kriterier for bankens generelle ordning:

- omfatter alle ansatte
- er basert på generelle kriterier og innebærer ikke skjønn i forhold til enkeltansatte
- skal ikke gi insentiveffekt når det gjelder overtagelse av risiko
- skal utgjøre maksimalt 1,5 ganger månedslønn per ansatt per år

For mer utfyllende informasjon henvises det til Godtgjørelsesrapport og Retningslinjer for ledelsesgodtgjørelse som er publisert på bankens nettside.

5. INFORMASJONSPLIKT FOR FORETAK SOM HAR EIERINTERESSER I FORETAK SOM UTSTEDER OBLIGASJONER MED FORTRINNSRETT

Informasjonsplikt for foretak som har eierinteresser i foretak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett

		Beløp i tusen kroner eller prosent	
a	Overføringsrad: Samlet portefølje overført og formidlet til Eika Boligkreditt AS (bolighypoteklån) i prosent av samlede utlån til personmarkedet på bankens balanse og bolighypoteklån		40.8 %
b	Gjennomsnittlig belåningsgrad for bolighypoteklån hos Eika Boligkreditt AS		51.4 %
c	Overpantsettelsesgrad i sikkerhetsmassen		7.9 %
d	Tellende sikkerhetsmasses andel av sikkerhetsmasse totalt		99.6 %
e	Utestående garantiforpliktelse		125,207
f	Bokført verdi av hhv. obligasjoner med fortrinnsrett, aksjer, fondsobligasjonskapital, ansvarlig lånekapital og annen usikret finansiering i kredittforetaket	Obligasjoner med fortrinnsrett	109,616,659
		Aksjekapital	1,405,153
		Fondobligasjoner	697,500
		Ansvarlig lånekapital	813,256
		Sum innskutt egenkapital	5,888,111
	Senior obligasjoner	2,818,919	
g	Andre forpliktelser overfor kredittforetaket som følge av aksjonæravtaler og lignende		

6. VEDLEGG: STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV BANKENS NØKKELTALL FOR KAPITAL OG LIKVIDITET, SAMLET KREDITTEKSPONERING OG GODTGJØRELSE

Viser til eget vedlegg i excel.